

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор _____
“ ” _____ 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА З МЕТОДИКОЮ
КЕРІВНИЦТВА ЗОБРАЖУВАЛЬНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ДІТЕЙ

Галузь знань _____ 01 Освіта/Педагогіка

Спеціальність _____ 012 Дошкільна освіта

Факультет _____ Педагогічний

Робоча програма «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 012 Дошкільна освіта. «28» серпня 2019 р. – 28 с.

Розробники:

Борин Галина Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти.

Протокол від «28» серпня 2019 р. № 1

Завідувач кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

_____ (Лисенко Н.В.)

«28» серпня 2019 р.

Схвалено науково-методичною радою факультету.

Протокол від «28» серпня 2019 р. № 1

«28» серпня 2019 р.

Голова _____ (Кондур О.С.)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Нормативна	
	Напрямок підготовки 012 Дошкільна освіта		
Змістових модулів – 4	Дошкільна освіта за першим (бакалаврським) рівнем	Рік підготовки:	
		2-3-й	2-3-й
Загальна кількість годин - 180		Семестр	
		4-5-й	4-5-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 60 самостійної роботи студента – 120	Освітньо-кваліфікаційний рівень: бакалавр	Лекції	
		24 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		36 год.	16 год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
120 год.	156 год.		
	Індивідуальні завдання: __ год.		
	Вид контролю: екзамен		

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 43%:67%

для заочної форми навчання – 13%: 87%.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни: формування у майбутніх вихователів системи педагогічних знань, умінь і навичок та готовності до їх практичного використання у процесі художньо-естетичного виховання і різнобічного розвитку дітей дошкільного віку засобами образотворчого мистецтва і образотворчої діяльності; оволодіння здобувачами освіти сучасними методами організації образотворчої діяльності дітей на різних етапах дошкільного дитинства.

Завдання навчальної дисципліни.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей» студент має набути знання про:

- сутність методологічних засад курсу;
- види і жанри образотворчого мистецтва;
- види образотворчої діяльності у ЗДО, їх засоби виразності;
- анатомо-фізіологічні особливості образотворчої діяльності дітей дошкільного віку;
- спеціальні дослідження, присвячені ознайомленню дошкільників з різними видами образотворчого мистецтва;
- особливості навчання дітей образотворчій діяльності;
- розвиток у дітей дошкільного віку образотворчих здібностей і шляхи формування творчості вихованців в образотворчій діяльності;
- психологічні передумови, що зумовлюють готовність дітей до естетичного сприйняття творів образотворчого мистецтва.

Уміння:

- організовувати навчально-виховний процес у ЗДО;
- володіти різноманітними техніками в галузі малюнка, ліплення, аплікації, конструювання;
- поєднувати різні методи і прийоми в реальному педагогічному процесі;
- уміти організувати процес образотворчої діяльності дітей;
- володіти методами та прийомами навчання дітей на заняттях з образотворчої діяльності з дітьми дошкільного віку;

Міжпредметні зв'язки: дошкільна педагогіка, дитяча психологія, дитяча література, фахові методики дошкільної освіти.

Здобувач освіти оволодіває такими компетентностями:

КЗ-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ-5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

КЗ-6. Здатність до міжособистісної взаємодії.

КЗ-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ-9. Здійснення безпечної діяльності.

КЗ-3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КС-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації.

КС-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага).

КС-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів).

КС-11. Здатність до формування в дітей раннього і дошкільного віку елементарних уявлень про різні види мистецтва і засоби художньої виразності (слово, звуки, фарби тощо) та досвіду самостійної творчої діяльності.

КС-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленневою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.

КС-18. Здатність знаходити, опрацьовувати потрібну освітню інформацію та застосовувати її в роботі з дітьми, батьками.

КС-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини.

Результати навчання.

ПР-01. Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-02. Розуміти, описувати й аналізувати процеси розвитку, навчання та виховання дітей раннього і дошкільного віку з використанням базових психологічних і педагогічних понять та категорій.

ПР-04. Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

ПР-07. Планувати освітній процес в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

ПР-15. Визначати завдання і зміст різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнонародські культурні та етико-естетичні цінності.

ПР-20. Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

2. Програма навчальної дисципліни

Семестр 4.

Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи образотворчої діяльності дітей дошкільного віку

<p>Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності. Фізіологія сенсомоторної діяльності дитини. Педагогічні технології сенсомоторного розвитку дітей в образотворчій діяльності.</p>
<p>Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку. Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей. Роль навчання в розвитку здібностей.</p>
<p>Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості Періодизація розвитку образотворчих здібностей в перед дошкільному і дошкільному віці. Проблема художньої творчості. Своєрідність творчості в образотворчій діяльності дитини-дошкільняти. Динаміка розвитку творчих здібностей дітей в образотворчій діяльності.</p>
<p>Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси Краса природи надихає на творчість. Краса людини як єдність зовнішнього вигляду і внутрішніх характеристик Краса праці і людини праці. Краса образотворчого мистецтва як інтегративна духовна цінність для дітей та їхньої образотворчої діяльності.</p>
<p>Змістовий модуль 2. Педагогічні умови опанування дітьми дошкільного віку основами образотворчої діяльності</p>
<p>Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва. Характеристика видів образотворчої діяльності. Взаємозв'язок видів образотворчої діяльності.</p>
<p>Тема 6. Форми організації образотворчої діяльності. Форми організації роботи з образотворчої діяльності в умовах повсякденного життя. Самостійна образотворча діяльність (СОД) та її організація. Заняття як форма організованого навчання образотворчої діяльності та їхні види.</p>
<p>Тема 7. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення Види методів і прийомів та їхня характеристика (наочні, словесні, практичні; інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні). Інтеграція методів і прийомів для реалізації педагогічної мети в різних технологіях освітнього процесу образотворчої діяльності.</p>
<p>Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку</p>

<p>Художній розвиток дитини у пренатальний та немовлячий періоди. Образотворчість і художній розвиток дитини на другому і третьому роках життя.</p>
<p>Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО Значення планування. Принципи планування. Види планів.</p>
<p>Семестр 5.</p>
<p>Змістовий модуль 3. Методика керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку</p>
<p>Тема 10. Розвиток особистості дитини у процесі занять з ліплення Завдання і зміст розвитку дітей молодшого дошкільного віку в процесі занять з ліплення. Завдання і зміст ліплення в середній групі. Завдання і зміст ліплення в старшій групі. Обладнання та матеріали для занять з ліплення. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення.</p>
<p>Тема 11. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва Малювання - основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку, його особливості. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в різних вікових групах. Малювання в жанрі «пейзаж». Малювання у жанрі «портрет». Малювання в жанрі «натюрморт». Малювання в жанрі книжкової ілюстрації.</p>
<p>Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей Поняття як вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку Види аплікації в ЗДО. Елементи виразності аплікації. Матеріали для аплікування. Технічні прийоми аплікації. Послідовність оволодіння дітьми аплікацією.</p>
<p>Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей Своєрідність конструювання, його зв'язок із грою. Завдання конструювання з будівельного матеріалу. Завдання конструювання з деталей конструкторів. Розвиток дитини у процесі конструювання з паперу і картону.</p>
<p>Змістовий модуль 4. Розвиток особистості дитини засобами образотворчої діяльності</p>
<p>Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності. Характеристика державних програм: «Дитина». Програма виховання і навчання дітей від 3 до 7 років. «Українське дошкілля». Програма виховання дітей у дитячому садку. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у світі» (2008).</p>

Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.

Концепція естетичної обдарованості.

Ознаки і сфери виявів художньо-естетичної обдарованості дитини.

Творчість як феномен обдарованості дитини.

Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва.

Мета, завдання і методи розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва в сім'ї.

Форми і методи педагогічної взаємодії дошкільного навчального закладу з родинами з питань художньо-естетичного розвитку дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Модуль 1													
Змістовий модуль 1. Психолого-педагогічні основи образотворчої діяльності дітей дошкільного віку													
Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	10	2	2			6	12	2	2				8
Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.	10	2	2			6	8						8
Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	8	-	2			6	10		2				8
Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	8	-	2			6	8						8
Змістовий модуль 2. Педагогічні умови опанування дітьми дошкільного віку основами образотворчої діяльності													

Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	10	2	2			6	8					8
Тема 6. Форми навчання дітей дошкільного віку образотворчій діяльності	12	2	4			6	12	2	2			8
Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	10	2	2			6	10		2			8
Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	12		-			12	14					14
Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	10	2	2			6	8					8
Разом	90	12	18			60	90	4	8			78
Семестр 5.												
Змістовий модуль 3. Методика керівництва зображувальною діяльністю дітей дошкільного віку												
Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	14	2	4			8	14	2	2			10
Тема 11. Методи	14	2	4			8	14	2	2			10

педагогічного супроводження занять з ліплення												
Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	12	2	2			8	12		2			10
Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	12	2	2			8	12		2			10
Змістовий модуль 4. Розвиток особистості дитини засобами образотворчої діяльності												
Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчої діяльності.	12	2	2			8	10					10
Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	14	-	2			12	18					18
Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	12	2	2			8	10					10
Разом за модулем 2	90	12	18			60	90	4	8			78
Всього	180	24	36			120	180	8	16			156

6. Теми практичних занять

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	2
2	Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.	2
3	Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	2
4	Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	2
5	Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	2
6	Тема 6. Форми навчання дітей дошкільного віку образотворчій діяльності	4
7	Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	2
8	Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	-
9	Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	2
	Разом	18
10	Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	4
11	Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	4
12	Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	2
13	Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	2
14	Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	2
15	Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	2
16	Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	2
	Разом	18

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	2

2	Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.	
3	Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	2
4	Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	
5	Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	
6	Тема 6. Форми організації образотворчої діяльності	2
7	Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	2
8	Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	
9	Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	
10	Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	2
11	Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	2
12	Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	2
13	Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	2
14	Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	
15	Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	
16	Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	
	Разом	16

8. Самостійна робота

Денна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	6
2	Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.	6
3	Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	6

4	Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	6
5	Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	6
6	Тема 6. Форми організації образотворчої діяльності	6
7	Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	6
8	Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	12
9	Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	6
	Разом	60
10	Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	8
11	Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	8
12	Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	8
13	Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	8
14	Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	8
15	Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	12
16	Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	8
	Разом	60
	Всього	120

Заочна форма навчання

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Анатомо-фізіологічні особливості дітей дошкільного віку та психологічні механізми розвитку образотворчої діяльності	8
2	Тема 2. Поняття про художньо-творчі здібності та їх розвиток у дітей дошкільного віку.	8
3	Тема 3. Оволодіння дітьми дошкільного віку основами художньої творчості	8
4	Тема 4. Розвиток у дітей здібностей до сприймання краси	8
5	Тема 5. Ознайомлення дітей дошкільного віку з видами образотворчого мистецтва.	8

6	Тема 6. Форми організації образотворчої діяльності	8
7	Тема 7. Методи та прийоми розвитку дитини в образотворчій діяльності.	8
8	Тема 8. Художньо-естетичний розвиток дитини раннього віку	14
9	Тема 9. Планування образотворчої діяльності в ЗДО	8
	Разом	78
10	Тема 10. Малювання як провідний вид діяльності дітей з образотворчого мистецтва	10
11	Тема 11. Методи педагогічного супроводження занять з ліплення	10
12	Тема 12. Аплікація як вид образотворчої діяльності дітей	10
13	Тема 13. Конструювання як вид образотворчої діяльності дітей	10
14	Тема 14. Варіативні програми навчання дітей образотворчій діяльності.	10
15	Тема 15. Педагогічна підтримка обдарованих дітей.	18
16	Тема 16. Спільна робота дошкільного навчального закладу та сім'ї з питань розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва	10
	Разом	78
	Всього	156

9. Індивідуальні завдання

Письмове творче завдання:

1. Придумайте гру, яка б вдосконалювала роботу дітей у виготовленні площинних виробів.
2. Законспекуйте про короткі відомості та про виробництво і застосування паперу, картону, їх види; про інструменти і прилади, що застосовуються при виготовленні виробів з картону і паперу, про техніку безпеки; про санітарно - гігієнічні вимоги до роботи з папером, картоном і клеєм; про організацію робочого місця.
3. Охарактеризуйте розвиток сенсомоторики, а саме узгодженості в роботі рухів руки.
4. Складіть конспект заняття за метою: продовжувати вчити формувати у дітей практичних навичок та вмій роботи з матеріалами та інструментами.
5. Складіть методичну розробку спеціального заняття з ознайомлення дітей з живописом. Орієнтовні теми: «Зоїлота осінь», «Зимонька-снігуронька», «Рання весна», «Квітуча весна», «Тепле літо» та ін.

6. Знайдіть публікації про творчість видатних українських ілюстраторів. Підготуйте виставку книжок з ілюстраціями цих художників та розробку конкурсу або вікторини «Про що розповідають малюнки у книжках для дітей?».
7. Доберіть ілюстративний матеріал до теми «Види скульптури». На його основі складіть для дітей розповідь про види скульптури.
8. Пригадайте з теми «Види образотворчої діяльності та їхній взаємозв'язок» характерні особливості дитячого ліплення, засоби виразності, за допомогою яких діти створюють образи в ліпленні. Спробуйте самостійно обґрунтувати стратегію розвитку дитини в художній діяльності ліплення (спеціальні здібності, знання та вміння, особистісні риси).

Тематика творчих робіт .

1. Характерні особливості образотворчого мистецтва.
3. Художній образ як форма художнього мислення в мистецтві.
4. Поняття «культура» в широкому та вузькому розумінні цього слова?
5. Мистецтво, як елемент культури, її знак та символ.
6. Функції мистецтва.
7. Живопис один із видів образотворчого мистецтва.
8. Види живопису: монументальний, станковий, декоративний, театральнo-декоративний, мініатюрний.
9. Жанри живопису.
10. Графіка, як мистецтво. Характеристика видів графіки.
- 11.. Скульптура як вид мистецтва.
12. Монументальна скульптура. Засоби виразності.
13. Станкова скульптура. Характеристика й засоби виразності.
14. Скульптура малих форм, її характеристика.
15. Архітектура як будівельне мистецтво, її особливості.
16. Античний стиль в архітектурі.
17. Романський стиль в архітектурі. Засоби художньої виразності.
18. Домінуюча роль архітектури у визначенні готичного стилю.
19. Епоха Відродження-ренесанс як стиль в архітектурі.
20. Стиль в архітектурі - бароко, його характеристика.
21. Стиль в архітектурі-ампір, його характеристика.
- 22.. Загальна характеристика народного та декоративно – прикладного мистецтва.
23. Функції декоративно – прикладного мистецтва.
24. Види народного та декоративно – прикладного мистецтва.
25. З історії розвитку промислів України.
26. Підходи до класифікації видів мистецтва.
27. Зображальність і виражальність у мистецтві.
28. Художній образ у мистецтві.
29. Краса природи надихає на творчість.
30. Краса людини як єдність зовнішнього вигляду і внутрішніх характеристик.
31. Краса праці і людини праці.

32. Краса образотворчого мистецтва як інтегративна духовна цінність для дітей та їхньої образотворчої діяльності.
33. Художній розвиток дитини у пренатальний та немовлячий періоди.
34. Образотворчість і художній розвиток дитини на другому і третьому роках життя.
35. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у 1-ій молодшій групі.
36. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у 1-ій молодшій групі.
37. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація без наклеювання) у 1-ій молодшій групі.
38. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у 1-ій молодшій групі.
39. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у 2-ій молодшій групі.
40. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у 2-ій молодшій групі.
41. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація) у 2-ій молодшій групі.
42. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у 2-ій молодшій групі.
43. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у середній групі.
44. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у середній групі.
45. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація) у середній групі.
46. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у середній групі.
47. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (малювання) у старшій групі.
48. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (ліплення) у старшій групі.
49. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (аплікація) у старшій групі.
50. Методика проведення занять із зображувальної діяльності (конструювання) у старшій групі.
51. Методика проведення занять із зображувальної діяльності у різновікових групах.
52. Розвиток художньої творчості дитини.
53. Вплив зображувальної діяльності на всебічний розвиток особистості дошкільника.
54. Конструювання дітей дошкільного віку.

Індивідуальні навчально-дослідні завдання

1. Підготовка конспектів, опорних схем.
2. Підготовка рефератів.
3. Підготовка мультимедійних презентацій.
4. Підготовка конспектів занять для дітей дошкільного віку з використанням різних видів образотворчої діяльності.
5. Створення та презентація власних творчих проектів.

Програмові вимоги з курсу «Основи образотворчого мистецтва з методикою керівництва зображувальною діяльністю дітей»

1. Види планування образотворчої діяльності у ЗДО.
2. Значення планування образотворчої діяльності у ЗДО.
3. Принципи планування образотворчої діяльності у ЗДО.
4. Здібності і задатки. Анатомо-фізіологічні особливості розвитку здібностей. Структура образотворчих здібностей.
5. Психолого-педагогічні дослідження проблеми розвитку образотворчих здібностей.
6. Роль навчання в розвитку здібностей.
7. Динаміка розвитку творчих здібностей дітей в образотворчій діяльності дітей дошкільного віку.
8. Форми навчання образотворчій діяльності в умовах повсякденного життя.
9. Самостійна образотворча діяльність (СОД) та її організація.
10. Заняття як форма організованого навчання образотворчої діяльності. Види занять.
11. Види методів і прийомів навчання дітей зображувальній діяльності та їхня характеристика (наочні, словесні, практичні; інформаційно-рецептивні, репродуктивні, евристичні).
12. Малювання - основний вид образотворчої діяльності дітей дошкільного віку, його особливості.
13. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в I молодшій групі.
14. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в II молодшій групі.
15. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження дитячого малювання в середній групі.
16. Завдання навчання та алгоритми організації і педагогічного супроводження

дитячого малювання в старшій групі.

17. Декоративне малювання на заняттях із зображувальної діяльності у ЗДО.
18. Малювання в жанрі «пейзаж».
19. Малювання у жанрі «портрет».
20. Малювання в жанрі «натюрморт».
21. Малювання в жанрі книжкової ілюстрації.
22. Ліплення. Способи ліплення в ЗДО.
23. Завдання і зміст розвитку дітей молодшого дошкільного віку в процесі занять з ліплення.
24. Завдання і зміст ліплення в середній групі.
25. Завдання і зміст ліплення в старшій групі.
26. Обладнання та матеріали для занять з ліплення.
27. Методика проведення занять з ліплення в середній групі.
28. Методика проведення занять з ліплення в старшій групі ЗДО.
29. Аплікація. Види аплікації в ЗДО. Прийоми вирізування на заняттях з аплікації.
30. Завдання і зміст розвитку дошкільників на заняттях з аплікації.
31. Методика аплікації у групах молодшого віку.
32. Методика аплікації у групах середнього віку.
33. Методика аплікації у групах старшого віку.
34. Своєрідність конструювання, його зв'язок із грою.
35. Завдання конструювання з будівельного матеріалу.
36. Завдання конструювання з деталей конструкторів.
37. Концепція естетичної обдарованості.
38. Ознаки і сфери виявів художньо-естетичної обдарованості дитини.
39. Творчість як феномен обдарованості дитини.
40. Мета, завдання і методи розвитку дитини засобами образотворчого мистецтва в сім'ї.
41. Форми і методи педагогічної взаємодії дошкільного навчального закладу з родинами з питань художньо-естетичного розвитку дітей.
42. Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку із декоративним малюванням.

- 43.Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку із сюжетним малюванням.
- 44.Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку із предметним малюванням.
- 45.Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку з сюжетною аплікацією.
- 46.Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку з декоративною аплікацією.
- 47.Скласти план-конспект заняття з ознайомлення дітей дошкільного віку з предметною аплікацією.
- 48.Скласти план-конспект заняття з ліплення для однієї з вікових груп ЗДО.
- 49.Наведіть приклад гри для розвитку дрібної моторики рук.

10. Методи навчання

1) За джерелом інформації: •

Словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

- Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- Практичні: вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

Іноваційні методи та методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо):

- есе на теми: «Про що розмовляють сніжинки», «Моє перше заняття з образотворчого мистецтва», «Про що розмірковують фрукти у натюрморті» та ін;
- моделювання занять із зображувальної діяльності;
- аналіз проблемних ситуацій;
- «мозковий штурм»;
- технологія К. Крутій «Стіни, які говорять»;
- кубування;
- участь у майстер-класах.

11. Методи контролю

- 1) Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, залік;
- 2) Методи письмового контролю: модульне письмове тестування, реферат, есе;
- 3) Комп'ютерного контролю: тестові програми;
- 4) Методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Передбачено наступні рівні навчальних досягнень:

початковий - студент володіє навчальним матеріалом, виконує дії за заданим алгоритмом;

середній - студент має початковий рівень знань, виконує завдання за зразком, впевнено працює з підручником, самостійно відтворює матеріал;

достатній - знання студента є повними, він здатний виконувати роботу самостійно, аналізувати і робити висновки, систематизувати знання;

високий - студент міцно володіє знаннями, здатний застосовувати їх у нестандартних умовах, розв'язує творчі завдання, вирішує проблеми, формулює власні висновки, пропозиції, моделює педагогічні ситуації у нових умовах тощо.

Залежно від якості виконання контрольних завдань студент отримує відповідну суму балів (оцінку). Викладач, оцінюючи й визначаючи рейтинг, враховує якість та різні види діяльності студентів.

Критерії оцінювання знань, умінь і навичок студентів

<i>Рівні навчальних досягнень</i>	<i>Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)</i>	<i>Критерії оцінювання</i>
Початковий (понятійний)	1-25	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними; відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».
	26-49	Студент мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні "так" чи "ні", може самостійно знайти в підручнику відповідь.
Середній (репродуктивний)	50-59	Студент володіє початковими знаннями, знає - близько половини навчальною матеріалу, здатний відтворити його відповідно до тексту підручника або пояснень викладача; слабо орієнтується у поняттях, визначеннях, самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
	60-69	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхово аналізувати події, педагогічні ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою, самостійно відтворює більшу частину матеріалу, вміє застосовувати знання на практиці, користуватися додатковими джерелами.

Достатній (алгоритмічно дієвий)	70-79	Студент правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, розуміє основоположні теорії і факти, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміє наводити свої власні приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити, самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати термінологію, скласти прості таблиці, схеми.
	80-89	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, логічно висвітлює суспільні події в державі і за рубежом, вміє аналізувати, робити висновки; відповідь його повна, логічна, обґрунтована, однак із деякими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і захистити його положення.
Високий (творчий професійний)	90-100	Студент володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних умовах, ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності процесів; робить аргументовані висновки, практично оцінює окремі нові факти, явища, процеси, самостійно визначає мету власної діяльності: розв'язує творчі завдання, може сприймати іншу позицію як альтернативну, знає суміжні дисципліни, використовує знання, аналізуючи педагогічні явища.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1,2,3,4				Модуль 5	Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Поточне тестування та самостійна робота				ІНДЗ (реферат)		
Змістовий модуль №1	Змістовий модуль № 2	Змістовий модуль № 3	Змістовий модуль № 4			
T1-4	T5-9	T10-13	T 14-16	5	50	100
Контроль на робота -20 Робота на парах - 5	Практичні завдання - 20 Робота на парах - 5	Практичні завдання - 15 Робота на парах - 5	Контрольна робота - 15 Тест - 5 Робота на парах - 5			
Всього - 25	Всього - 25	Всього - 20	Всього - 25	Всього - 5		

T1, T2 ... T9 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з

		повторного складання	можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

- 1 Робоча навчальна програма дисципліни.
2. Програми практик.
3. Навчальні-наочні посібники, технічні засоби навчання тощо.
4. Конспект лекцій з дисципліни.
5. Методичні вказівки до проведення практичних занять.
6. Контрольні завдання до семінарських, практичних і лабораторних занять.
7. Методичні вказівки, що забезпечують самостійну роботу студентів.
8. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку «Я у Світі» / Наук. ред. та упоряд. О.Л. Кононко. – К.: Світич, 2008. – 430.
9. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» / Наук. кер. К.Л. Крутій. – К., 2010.
10. Дитина в дошкільні роки: комплексна додаткова освітня програма / Автор. колектив; наук. керівник К. Л. Крутій. – К., 2011. – 188 с.
- 11.13. Програми для середньої загальноосвітньої школи. 1-4 класи. – К.: Початкова школа, 2006.
12. Українське дошкілля. Програма для дошкільних закладів / Укл. О.І.Білан. – 229с.
13. Інші матеріали.

14. Рекомендована література

Основна література

1. Базовий компонент дошкільної освіти // Дошкільне виховання. – 2012. – №3. – С. 1–25.
2. Белкіна Е. Світ мистецтва і дитина / Елеонора Белкіна, Тетяна Науменко // Дошкільне виховання. – 2010. – №1. – С. 4–5.
3. Борин Г. В. Художньо-естетичний розвиток дітей: навчально-методичні рекомендації для проведення практичних занять студентів спеціальності “Дошкільна освіта” : [текст] / Галина Василівна Борин / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». – Івано-Франківськ. - 2019. – 56 с.
4. Борин Г. В. Художня праця: навчально-методичні вказівки для проведення практичних занять студентів спеціальності. “Дошкільна освіта” / Г.В. Борин // Івано-Франківськ: Вид-во Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, 2011. – 89 с.
5. Ботюк, О. Ф. Конструювання з паперу методом орігамі: Навч.-метод. посібник. / Олександр Федорович Ботюк. – Тернопіль : Богдан, 2014. – 64 с. – 2.5074.268 Б86
6. Гавриш Н. Сучасне заняття: формальні, змістові, та структурні ознаки / Н. Гавриш // Дошкільне виховання. – 2007. – №8. – С. 10– 13.

7. Гнатюк, М. Образотворче і декоративно-прикладне мистецтво [Текст]: навч.-метод.посібник. ч. 1 / Михайло Гнатюк. – Ів.-Франківськ : ЯРИНА, 2016. – 196 с. – ПНУ. – 30,00 85.12(4Укр) Г 56
8. Гураш Л. Конструктивна діяльність дворічних / Л. Гураш // Дошкільне виховання, №1, – 2008 р. – С.28.
9. Дронова О. О. Дитячий малюнок як засіб збагачення педагогічної компетентності батьків// Вісн. Глухів. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки. Вип. 2. - Глухів: ГДПУ, 2003. - С. 45-50.
10. Дронова О. О., Мезіна О. О. Діагностика та корекція внутрішньо-сімейних стосунків засобами дитячого малюнка// Гуманізація навчально-виховного процесу: 36. наук, праць. Вип. ІХ / Заг. ред. Л. Л. Льогенського, В. І. Сипченко. - Слов'янськ, 2010. - С. 126-130.
11. Дядищева В.М. Навчи мене малювати. Альбом № 1. – Тернопіль: Мандрівець, 2008, - 56 с.
12. Киреченко Н., Науменко Т. Виховує мистецтво / Ніна Киріченко, Тетяна Науменко // Дошкільне виховання, – 2016. – №5. – С. 6 – 7.
13. Коппалова Н. М. Гурткова робота з аплікації та оригамі / Н. М. Коппалова. – Тернопіль: Мандрівець, 2007. – 80 с.
14. Комарова Т. С. Образотворча діяльність в дитячому садку. Харків, 2007. – 176 с.
15. Котляр, В. П. Основи образотворчого мистецтва. Методика художнього виховання дітей [Текст]: навч. посібник / Володимир Пилипович Котляр. – Рек. МОН. – К.: Кондор, 2006. – 200 с. – 25,00 74.200.54 К 73 кільк.прим.: 1 (Педагог. – 1)
16. Ланіна І. В. Образотворче мистецтво для дошкільнят. Харків, 2014, - 96 с.
17. Ликова І. О. Програма художнього виховання, навчання й розвитку дітей 2-6 років «Кольорові долоньки». Хорків, 2007. - 128 с.
18. Онищенко А. Ліпимо з тіста / Анастасія Онищенко // Дошкільне виховання. – 2002. – №6. – С. 24–25.
19. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Старший вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
20. Образотворче мистецтво з методикою викладання в дошкільньому навчальному закладі [Текст]: підручник / за ред. Г. В. Сухорукової. – К.: Слово, 2010. – 376 с. : іл. – 84,00 74.102я73 О23
21. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
22. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
23. Терещенко О. П. Розвиток творчості старшого дошкільника в образотворчій діяльності. Київ, 2009, - 112 с.
24. Туманов, І. М. Рисунок. Живопис. Скульптура: теоретико-методологічні основи комплексного навчання [Текст]: навч. посіб. / Ігор Миколайович Туманов. – Рек. МОН. – Львів : Аверс, 2010. – 496 с. – 200,0085.0 Т 83 кільк.прим.: 4 (ХудГраф. – 4)

Додаткова література

1. Крутій К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу./ К.Л.Крутій: Монографія: У 2-х ч.- Частина перша. Концепції, проектування, технології створення.-Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2009.-320 с.:іл.,табл.-Бібліограф.: с.307.-(Бібліотека методиста дошкільного навчального закладу).
2. Лисенко Н.В. Етнопедагогіка дитинства: навчально-методичний посібник. – К., 2011. – 720 с.
3. Лозинська Н. На художній майстер-клас ми запрошуємо вас / Наталя Лозинська // Дошкільне виховання.
4. Поліщук О. Символіка українського декоративного розпису. – Умань, 2017, 307 с.
5. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» / [Андрієтті О., Голубович О., Дяченко Т., Ільченко Т. та ін.]. – Т.: Мандрівець, 2012. – 104 с.
6. Українське дошкільля. Програма розвитку дитини дошкільного віку / [Білан О., Возна Л., Максименко О. та ін.]. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 264 с.
7. Чегусова З.В. Декоративне мистецтво України кінця ХХ століття. 200 імен: Альбом-каталог / З.В. Чегусова. – К.: Зат «Атлант ЮЕМСІ», 2002. – 511 с.
8. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Старший вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
9. Сухар В.Л. Конструювання в ДНЗ. Молодший та середній вік / В.Л. Сухар. – Х.: «Ранок», 2016, - 176 с.
- 10.Швайка Л.А. Педагогічний моніторинг у ДНЗ / Л.А. Швайка – Х.: «Основа», 1017, - 192 с.
- 11.Шустик Г. Творчість без обмежень / Галина Шустик // Дошкільне виховання. – 2012. – №12. – С. 16–17.
- 12.Фоменко Є. В. Формування національної свідомості / Є. В. Фоменко. Х.: «Основа». – 2009. – 121 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронні підручники.
2. Інтернет мережа.
3. Бібліотеки.
- 4.Періодичні видання.
- 5.Програми.